

I samma båt - samassa veneessä rf ry

UTVECKLINGSSTRATEGI 2014-2020

Skärgården – aktivt välmående

Bilder: **Uppe till vänster** arrendatorn Lennart Söderlund i caféet på Brännskär (08/2012). **Uppe till höger** styrelsen för ISB-SV ute på Brännskärs bryggan (08/2012). **Nere till vänster** Gip/Jiippi allmogebåtarna på lanseringsdagen, i Gustavs, Peterzéns gästhamn (06/2012). **Nere till höger** besök inom samarbetsprojekt Leadereffekt till Småland (03/2014)

Innehållsförteckning

Sida

1. Bakgrund om föreningen och de tidigare utvecklingsprogrammen	3-10
2. Den nya strategins målsättningar, åtgärder och indikatorer	10-19
3. Samarbete, aktivering och kommunikation	19-21
4. Administrationen och uppföljningen av strategin	22-24
5. Strategins finansieringsplan	25-26

Bilagor

- A. Statistik om området
- B. Målsättningar och prioritetsområden
- C. Processbeskrivning i detalj
- D. Sammanjämningsöverenskommelse
- E. Faktaruta om föreningen
- F. Karta över området
- G. Föreningens stadgar och föreningsregisterutdrag
- H. Styrelsens sammansättning enligt trepartsprincipen

1) Bakgrund om föreningen och de tidigare utvecklingsprogrammen

1.1 Grundande och första programperioden 1996-2000

I samma båt-samassa veneessä r.f. ry.¹ är en förening som grundades år 1996 för att förverkliga Leader-gemenskapsinitiativet i Åbo Skärgård. Det var då frågan om **Leader II –programperioden**, där vår aktionsgrupp blev delaktig rätt så sent, d.v.s. i praktiken under slutperioden av år 1996. Vårt dåvarande utvecklingsprogram var förhållandevis kulturdominerat och det var en slags fusion av tre olika utvecklingsprogram, som alla tävlade om möjligheten att förverkliga Leader-programmet (då känt som ett s.k. gemenskapsinitiativ) i Åbo skärgård, som blivit möjligt i och med Finlands medlemskap i EU. Att sammankoppla tre program med varandra (på JSM:s begäran) ledde också för sin del till att vår förening fick heta "I samma båt-samassa veneessä". I bakgrunden fanns också viljan att föra samman alla områden i Åbo skärgård, oberoende av språk eller geografiskt läge. I den s.k. norra skärgården hade man redan före EU-tiden haft rätt så mycket av projektverksamhet främst inom kulturens område medan kontakterna söderut mot Åboland hade varit tämligen sporadiska. I Åboland var kultursamarbetet rent av vardag i och med Åbolands kulturråd. Även i andra branscher hade samarbetet fungerat väl i Åboland. Finbys och Bromarvs områden utgjorde en extra krydda i denna nya form av skärgårdssamarbete. Vårt geografiska område under Leader II –perioden var följande:

Åboland:

- Dragsfjärd, Kimito, Västanfjärd, Pargas stads skärgårds-/landsbygdsdelar, Nagu, Korpo, Houtskär, Iniö, Finby **samt** Bromarvs by i Tenala kommun (senare Ekenäs stad) i **Nyland**.

Finskspråkiga ("norra") skärgården:

- Askainen/Askais, Kustavi/Gustavs, Merimasku, Rymättylä/Rimito, Taivassalo/Töfsala och Velkua.

Nedan finns en kort tabell över programperiodens resultat och hur projekten fördelades i olika kategorier. Av tabellen framgår den ovannämnda kulturdominansen. En annan stor grupp utgjordes av projekt med turismanknytning. Företagsprojekt finansierades redan under den första programperioden i förhållandevis ringa mängd. Denna trend har fått en fortsättning och präglat vår verksamhet genom åren. Under den första programperioden satsade I samma båt även på nätverkande, såväl på vårt eget område som transnationellt. Man gjorde exkursioner t.ex. till Irland som redan då var känt för sin lyckade Leader-verksamhet. Under Leader II –perioden inleddes även det s.k. Finistere – arbetet med Frankrike (turismsamarbete, Benchmarking).

Fördelningen i tyngpunktsområden och jämförelse med målsättningarna på programnivå

		Mängd	Leader-delfinans.	%	Målsättning
B2	Utbildning	15	1101806 FIM	11	11
B3	Landsbygdsturism	47	3115099 FIM	33	32
B4	Småföretag, hantverk och lokal service	21	674640 FIM	7	10
B5	Basnäringar (jordbruk, skogsbruk, fiske)	16	714483 FIM	8	9
B6	Kultur och miljö	67	3790502 FIM	40	37
B9	Utredningar	2	109062 FIM	1	1
	Sammanlagt	168	9505592 FIM	100	100
C	Transnationella projekt	1	228912 FIM		

¹ Basfakta om föreningen finns i bilagorna E, F och G. Information om föreningens område, stadgar och föreningsuppgifter i ett nötskal.

1.2. Programperioden Leader+ 2000-2006

Leader II –perioden fick sin fortsättning i form av Programperiod 2000-2006, d.v.s. Leader+. Under denna nya programperiod stabiliserades vårt område ungefär i den form som den har i dag. Följande områden var med från Åboland: Pargas stad (nu i sin helhet), Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö samt Kimito, Dragsfjärds och Västanfjärds kommuner. I Norra skärgården föll Askais bort av egen vilja och de kommuner som var med var sålunda Gustavs, Tövsala, Velkua, Rimito och Merimasku. Därtill hörde Finby och Bromarv (som nu var en del av Ekenäs stad) fortsättningsvis till vårt verksamhetsområde. Befolkningsunderlaget var c. 30 000 invånare.

Vid ingången till Leader+ perioden hade man programtekniskt gått framåt på ett strategiskt plan och vårt program **”Med fulla segel framåt ! Täysin purjein eteenpäin!”** innehöll nu två klara målsättningar:

1. Att bromsa upp flyttningsrörelsen från landsbygden till städerna och stimulera flyttningsrörelsen till landsbygden
2. Att höja livskvaliteten för invånarna på landsbygden

Därutöver fanns 4 stycken allmänna målsättningar:

1. Vi vill stoppa utflyttningen
2. Vi vill locka nya invånare
3. Vi vill öka den ekonomiska aktiviteten i skärgården
4. Vi vill öka skärgårdsinvånarnas eget ansvar för miljön och framtiden

Programmet innehöll fyra s.k. integrationsprinciper

1. Skärgårdens särdrag
2. Utvecklandet av bysamfunden och samverkan
3. Hållbar utveckling
4. Jämlikhet

och **fem tyngdpunktsområden** som hade tät anknytning till teman i programmet, d.v.s. att bromsa upp flyttningsrörelsen från landsbygden till städerna, stimulera flyttningsrörelsen till landsbygden och att höja livskvaliteten för invånarna på landsbygden

1. Aktivering av tredje sektorn
2. Kulturen som en social resurs och ekonomisk framgångsfaktor
3. Utvecklandet av småskaligt näringsliv
4. Skärgårdens ungdomar
5. Verksamheter i närmiljön

Vårt utvecklingsprogram 2000-2006 baserade sig på en SWOT-analys för området. Leader-verksamheten fick ett stadigt fotfäste som en del av regionalt utvecklingsarbete i Åbo skärgård och dess genomslagskraft ökade markant. Därtill tätnade samarbetet fortsättningsvis aktionsgrupperna emellan på vårt område (Egentliga Finland), vilket gynnade planeringen av den nya programperioden 2007-2013 ur ett regionalt perspektiv. Prägelse för vår verksamhet i aktionsgruppen i samma båt-samassa veneessä under programperioden 2000-2006, var aktivering inom ramen för egen projektverksamhet såväl nationellt som internationellt. Egna projekt var planerade till att ge mervärde åt vårt eget utvecklingsprogram. Vi hade tagit med teman som var i enlighet med de valda allmänna målsättningarna och tyngpunktsområdena. Förverkligade projekt i vår egen regi, var t.ex. ungdomsprojekten *”Virtaa maaseudun nuorisoon”* och *”Gimme 5”* som fortsättning till det förstnämnda. I samband av dessa projekt ville man benchmarka den svenska *”Ungdomschecks” –modellen*, där ungdomarna beviljades små stödsummor med liten mängd av byråkrati, för åtgärder som ungdomarna själva hade kommit på. Senare har man i vårt land tillämpat denna modell inom ramen för s.k. koordineringsprojekt. Transnationellt projektsamarbete små öar emellan startades inom

ramen för SISU-projektet från vår skärgård till Göteborgs- och Skottlands (Hebriderna) skärgårdar. Metodologiskt samarbete inom ramen för *Nordic Leader Dimension projektet* förverkligades med svenska och finländska aktionsgrupper (medverkande var bl.a. aktionsgrupper från Kajanaland och Österbotten).

RESULTAT:

Finansierade projekt:	164 st	Företagsprojekt med lantbruksanknytning:	5 st
Utbildningsprojekt:	2 st	Andelen av företagsprojekt / finansierade åtgärder:	7 %
Utvecklingsprojekt:	116 st		
Investeringar:	35 st	Förverkligad totalbudgetram:	5,35 milj. €
Företagsprojekt utan lantbruksanknytning:	6 st	Offentliga ramen:	3,715 milj.€
		Privat andel:	1,635 milj. €

Programmets tyngdpunktsområden	Mål 2000-2006 %	Förverkligat per 30.6.2006 %
1. Akivering av tredje sektorn	15 %	20 %
2. Kulturen som en social resurs och ekonomisk framgångsfaktor	15 %	29 %
3. Utvecklandet av småskaligt näringsliv	40 %	24 %
4. Skärgårdens ungdomar	20 %	20 %
5. Verksamheter i närmiljön	10 %	7 %
Programmets finansiering	Mål 2000-2006 %	Förverkligat per 30.6.2006 %
Offentlig (EU, stat, kommun)	61,5 %	71 %
Privat	38,5 %	29 %
Totalt	100 %	100 %

1.3. Programperioden Leader 2007-2013

Den pågående programperioden var innehållsmässigt och strategiskt uppbyggd med den tidigare perioden som grund. Tidigare allmänna målsättningar var fortfarande aktuella och föreningens strategi fick därför arbetsnamnet "repopulationsstrategi". Föreningens område var det samma som under Leader+ -perioden, bortsett från Bromarvs by som hade blivit en del av Pomoväst rf:s område.

Vårt program "*Lätta ankar! Keula kohti saaristoa!*" innefattade fem tyngdpunktsområden:

1. Boende
2. Arbete
3. Service
4. Socialt kapital (Samhörighet)
5. Arbetsmetoder för att skapa ett utvecklingsvänligare klimat

De åtgärder som beviljas finansiering bör placeras inom åtminstone ett av dessa tyngdpunktsområden.

De genomgående principerna var (enligt följande): **områdets särprägel, hållbar utveckling, innovativitet, samarbete, jämlikhet, ny teknologi, företagsamhet, kompetensutveckling och samverkan**. Samtliga tyngdpunktsområden omfattas av de ovannämnda genomgående principerna.

Kvantitativa resultat under programperioden 2007-2013 per 3/2014:

Per mars 2014 har föreningen delfinansierat **110 lokala projekt** och **15 gränsöverskridande projekt**. Offentliga medel har bundits till en summa av **drygt 3,5 milj. euro**. Privata medel har kanaliseras/håller på att kanaliseras till projekten till en summa av c. **2,5 milj. euro**. Hittills är effekten beräknad i pengar alltså **kring 6 milj. euro**.

Den publicitet som projekten under denna programperiod erhållit har varit påfallande. Tidningsartiklar berörande våra projekt har publicerats flera tiotal årligen i lokal och regional media.

1.4. Vårt verksamhetsområde

Området för I samma båt - samassa veneessä – aktionsgruppens utvecklingsprogram 2014-2020 består av Pargas stad, Kimitoöns kommun och Gustavs kommun. Samtliga kommuner har bundit sig till den kommunfinansieringsandel som finansieringsplanen i strategin är gjord efter.

Från det tidigare verksamhetsområdet (2007-2013) flyttar Töfsala samt Nådendals skärgårdsdelar till Leader-gruppen Varsin Hyvä och Finby i Salo stad till Leader-gruppen Ykkösakseli. Nedan finns statistik om I samma båt – samassa veneessä verksamhetsområde²:

Kommun	Invånare	Landareal	Antal svenskspråkiga av befolkningen
Pargas	15507 st.	882 km ²	57 %
Kimitoön	7012 st.	687 km ²	70,7 %
Gustavs	869 st.	166 km ²	1,1 %
Totalt	23338 st.	1735 km²	59 %

1.5. Basfakta om kommunerna på vårt område

Skärgårdsområdet i Egentliga Finland kan även delas in i inre-, mellan-, och yttre skärgård. Kommunerna som deltar i vår verksamhet har områden som faller in i samtliga dessa kategorier och därmed kan man säga att utvecklingsbehoven varierar mellan de geografiska skärgårdsområdena, även inom samma kommun.

Det som är gemensamt för våra kommuner är att de alla är skärgårdskommuner enligt Skärgårdslagen och angränsar sig till Finlands havsgräns i söder och väster. Våra kommuner är portar ut till Åland, Sverige och övriga Östersjöområdet. Samtidigt är dessa kommuner portar in till resten av Finland när man reser in sjövägen från sydväst. Tillhörande av ett Biosfärområde är även kännetecknande för områdets mellan- och yttre skärgård. Åbolands skärgård har år 1994 utnämnts till ett biosfärområde av UNESCO, Förenta Nationernas organ för utbildning, vetenskap och kultur och fungerar inom programmet Människan och biosfären (MAB).³ Skärgårdshavets biosfärområde inkluderar de delar av Åbolands skärgård som inte har fast vägförbindelse, det vill säga Pargas kommundelar Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö i sin helhet och delar av kommundelen Pargas. I Kimitoön befinner sig hela skärgårdsområdet medräknat Kasnäs trots broförbindelsen.

Servicelösningarna och utvecklingsbehoven i kommunerna varierar utgående från hurudan typ av skärgård vi talar om. Den inre skärgården kännetecknas av trafikförbindelser och landsvägsfärjor. Servicenivån i kommun- och större bycentra är rätt så god. När man rör sig i mellan- och yttre skärgården är avstånden längre och befolkningen beroende

² Statistiken är från 31.12.2013, från Statistikcentralens sidor

³ Det globala nätverket av biosfärområden består av över 621 biosfärområden i över 117 länder (2013). Biosfärområden syfte är att främja en balans mellan människa och natur genom att initiera eller driva verksamhet för en hållbar utveckling. Varje biosfärområde är unikt och formas enligt lokala behov och förutsättningar. Verksamheten berör både natur, kultur och ekonomi och bygger på frivilliga överenskommelser mellan olika aktörer.

av förbindelsbåtar och egna fortskaffningsmedel. Det offentliga serviceutbudet blir mindre, ju längre utåt man kommer, liksom befolkningstätheten.

Kännetecknande för samtliga kommuner på vårt område är stora skaran sommargäster, som numera borde snarare kallas för deltidsboende, i och med att många spenderar en stor del av tiden i sina fritidsbostäder. Antalet invånare i dessa kommuner ökar markant då man övergår från vintern till sommarperioden. Sommargästernas ekonomiska betydelse har forskats ganska mycket, senast i och med ett Leader-finansierat projekt. Det är emellertid klart att sommargästerna har förutom ekonomisk betydelse även andra effekter på sina respektive sommarorter; de utgör en extra krydda i kommunernas liv året om. Därför har man i allt högre utsträckning börjat med att öka samarbetet mellan kommunerna och sommargästerna. Icke minst därför att sommargästerna utgör en stor potential då kommunerna strävar till att öka sin befolkningssmängd (och sina skatteintäkter). Basfakta om kommunernas näringsstruktur finns i bilaga A till detta dokument (från Statistikcentralens sidor)

1.6 Presentation av kommunerna

Skärgårdsstaden Pargas består av före detta kommunerna Pargas, Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö. Dessa kommuner gick ihop i en kommunsammanslagning som trädde i kraft år 2009.

Det ursprungliga Pargas har utvecklats vid en stor kalkgruva som dock på senare tid visat tecken på att börja sina. Förutom kalkgruvan bildar cementfabriken och bergullsfabriken Pargas stommen för industri. Industrierna, sjöfarten, offentliga sektorn och servicenäringarna är de viktigaste näringsgrenarna i Pargas. I Pargas har de förhållandevis stora finanssvenska organisationerna (t.ex. Kårkulla samkommun) varit viktiga arbetsgivare likaså. Även dessa arbetsplatser är osäkra i dagens läge, men tanke på de reformer som kommer att ske inom kommun- och vårdsektorn. Pendling till grannkommunerna (St: Karins, Åbo, Salo) är kännetecknande för Pargas, men man skall ta i beaktande att denna pendling går även i motsatt riktning, d.v.s. till Pargas!

Nagu är ett område vars invånare har en stark lokalidentitet som Nagubor. Nagu centrum, Kyrkbacken, har ett gott serviceutbud och Nagu har ett aktivt kultur- och föreningsliv. Turismen är en viktig bransch under sommarmånaderna. Andra viktiga sysselsättare är jordbruket, fiskförädlingen, servicenäringarna och offentliga sektorn.

Korpo var länge präglad av den starka offentliga sektorn (militären, lotsväsendet, sjöbevakningen mm.) som alla dragits ner på 2000-talet. Befolkningsminskningen har varit påfallande på senare tid. Alternativa arbetsplatser har varit svårt att skapa. Offentliga sektorn, specialodlingarna och turismen hör till de största näringarna. Och aktiviteter och platser är kulturevenemangen på sommaren och verksamheten kring Skärgårdsceniet i Korpoström är värda att nämna.

Houtskär ligger bakom tre (eller delvis 4) färjor då man beger sig i väg från det "gamla Pargas". Befolkningsstatistiken har visat en nedgång sedan en längre tid bakåt men minskningen har inte varit dramatisk på sista tiden. Sysselsättare i Houtskär är offentliga sektorn, specialodlingar samt turismen.

Iniö var länge bland Finlands minsta kommuner med dryga 250 invånare. Man kommer till Iniö med en färja från Parattula, Gustavs (d.v.s. från den norra delen av Åbo skärgård). Sommartid finns en färjeförbindelse från Houtskär till Iniö (som en del av Skärgårdens ringväg). Sysselsättare i Iniö är bl.a. offentliga sektorn, turismen och sjöfarten.

Kimitoöns kommun består av före detta kommunerna Kimito, Dragsfjärd och Västanfjärd som år 2009 gick ihop i och med en kommunsammanslagning. På Kimitoön finns en handfull viktiga sysselsättare inom den medelstora industrin, t.ex. stålproduktionen, låsfabriken och därtill gruvsektorn- och tegelproduktionen. Metallindustrin kördes ner 2012 och kommunen har fått extra bistånd (delvis EU-medel) för att kunna skapa ersättande arbetsplatser. Brukssamhället i Dalsbruk är i omvandling, då det är osäkert med stålproduktionens framtid och det har gjorts planer och investeringar för att få nya näringar att etablera sig i Dalsbruk.

Andra viktiga sysselsättare på Kimitoön är offentliga sektorn, turismen och jordbruket. På skärgårdsområdena kan man säga att besöksnäringarna har ökat och speciellt i Kasnäs har det utvecklats mycket nytt kring turismen (badhotell, restaurang, etc.).

Gustavs ligger på 18 km:s avstånd från Tövsala och var ännu i början av 1980-talet beläget bakom en färja. Kaitais bron kom till år 1982 vilken sak gjorde att avståndet i tid till t.ex. Åbo förkortades till 1 timme. Gustavs har mindre än 900 invånare, men kommunen vill fortsättningsvis behålla sin självständighet och ha kvar sin status som en *skärgårdskommun*. Turism, fiskförädling och fiskodling är viktiga sysselsättare i Gustavs.

1.7. Analys om utvecklingsbehov- och möjligheter för Åbo skärgård; SWOT

I samma båt – samassa veneessä har uppdaterat sin SWOT-analys för Åbo skärgårdsområde den 24.8.2012. Uppdateringen av den tidigare gjorda SWOT-analysen (för programperioden 2000-2006) resulterade i följande:

Vår egen SWOT-analys om Åbo skärgård: styrkor, svagheter, möjligheter och hot

<p>Styrkor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enastående skärgårdsmiljö och -kultur • Skärgårdsinvånarnas vilja att bo i skärgården och viljan att återvända (unga!) • Traditionen av mångsyssleri • Tvåspråkigheten • Lång och mångsidig tradition av föreningsverksamhet • Närheten till större centra • Närheten till högskolor och andra läroinrättningar • Fritids-/deltidsboende • Östersjön som samarbetsområde • Skärgårdens goda telekommunikationsförbindelser 	<p>Svagheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bortflyttning • En snedvriden åldersstruktur och ett litet befolkningsunderlag • Den ringa mängden arbetsplatser och minskningen av arbetsplatser inom industribranschen • Bristen på hyresbostäder • Bristen på andra stadiets utbildningsenheter speciellt i de norra delarna av området • Strukturförändringen bland grundnäringarna • Områdets geografiska splittring • Brister i infrastrukturen: bristen på lätttrafikleder, ringa tvärgående trafikförbindelser, ringa kollektivtrafik • Bristen på en enhetlig profil för hela området
<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Locka barnfamiljer med god service och en ren samt trygg livsmiljö • Ökande av samarbete och nätverkande på alla verksamhetsområden, även internationellt • Utvecklandet av gemenskapskänslan och den starka skärgårdsidentiteten i hela skärgården • Stärkandet av lokalekonomin, utvecklandet a nätverksekonomin • Ökningen av mängden småföretag • Naturskyddsområden (Skärgårdshavets nationalpark, Biosfärområdet, Natura 2000) • Ekologisk odling och annan ekologisk verksamhet • Att hitta på nya uppfinningar och insikter för grundnäringarna, produktutveckling och förädling • Distansarbete och informationsteknologi • Fritidsboende som befolknings-, kunskaps- och konsumentpotential • Pensionärer som befolknings-, kunskaps- och konsumentpotential • Småskalig turism och rutter • De outnyttjade turismresurserna (t.ex. försvarsmaktens tidigare områden) 	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bortflyttningen och byarnas ödeläggning, speciellt bortflyttningen av unga • Försvinnandet av skärgårdens egenart • Miljöförstöring och ekokatastrofer • Jordbrukets och fiskerins svårigheter fördjupas • Året om bosättning förvandlas till semester-boende • Ständigt krympande servicenivå • Mindre stödandelar från kommun och stat • Konflikter berörande utnyttjandet av land- och vattenområden • Färre statliga tjänster och arbetsplatser • Demokratiunderskott (närdemokrati) i de nya storkommunerna (beslutsfattandet avlägset från invånarna) efter att morotspengarna tagit slut • Beskattarens aktioner mot den tredje sektorn försvarar deras möjligheter att erbjuda tjänster

Den första regionala framtids-workshopen för programperioden 2014-2020, d.v.s. för den nya programperioden, ordnades i Lundo 26.4.2012. Egentliga Finlands regionala SWOT-analys resulterade i följande produkt, som Varsinais-Suomen maaseutuajaosto uppdaterade den 5.6.2012:

Egentliga Finlands landskapsomfattande SWOT-analys

<p>Styrkor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landets bästa förutsättningar för att idka jordbruk • En stark, mångsidig och specialiserad primärproduktion • Närmat • Skog och skogsresurser finns (bl.a. bioenergi) • Utövat av fiskerinäring på området • Företagande och en näringsstruktur i utveckling • Kunniga och kreativa människor • En rik historia och kulturtradition • En havsnära och ren natur • Turismpotential • Att städerna är nära belägna och tillgängligheten till dem är god • Semester- och deltidsboende populärt • Tvåspråkigheten • En tillfredsställande nivå på huvudlederna, ett täckande vägnätverk • Högskolor, yrkeshögskolor och jordbrukets forskningsenheter på området • Ett aktivt gemenskapssamarbete • Mångsiktiga och livskraftiga boendemöjligheter 	<p>Svagheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jordbrukets problem: osäkerheten i stödpolitiken, höga kostnader och brukarnas allt högre ålder • Den ringa graden av vidareförädling och en ensidig produktionsstruktur • Skogsägarnas åldrande, urbanisering och splittring av skogsägande • Bristen på arbetsplatser och yrkeskunnig arbetskraft • Brist i samarbetsförmåga och nätverksarbete • Minskningen av tjänster och deras allt mer fjärran läge • En bristfällig väg- och IT-struktur • Skärgårdens avstånd och trafikförbindelser • Bristande syn på utveckling och brister i kunnande samt utvecklingsförmåga • Försämrade konditionen av vatten- och andra miljöområden • En åldrande befolkning och invånarnas välmående • Osäkerheten som förändringar i kommunstruktur och centraliseringar för med sig • En svag kollektivtrafik
<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odling på deltid • Allmänna nyttjande av bioenergi • Höjd uppskattning av lokal produktion • Nymodiga (yrkes-) utbildningsformer • Ett stort pendlingsområde • Kommun- och servicestrukturreformerna • Företagare och tredje sektorn som producenter för grundservice • Ökningen av underleverantörstjänster inom industrin • Nya arbetsformer blir allmänna (distansarbete) • Bredbandsnätets utvidgning • Ökad efterfrågan på hälsofrämjande livsmedel • Ökad efterfrågan på specialprodukter • Högre uppskattning för landsbygden som boendeplats • Medborgarverksamhetens aktivering • Invånarna som är i pensionsålder är i allt bättre fysiskt skick • Betonande av miljövärden • Ett brett nationellt och internationellt samarbete för att förbättra Östersjöns tillstånd • Östersjö-områdets uppsving 	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minskningen i arbetsplatser (huvudsysselsättning) i jord- och skogsbruket • EU:s jordbrukspolitik och dess oklarhet, samt de kontinuerliga ändringarna i stödpolitiken • Jordbrukets svaga lönsamhet • Skogsägarnas bristfälliga kunskap i skogarnas ekonomiska betydelse • De ungas bristande intresse i yrken som utövas på landsbygden • Dagligvaruhandelns och livsmedelsindustrins centralisering • Framkomsten av billiga utländska livsmedel och stora livsmedelsföretag på finska marknaden. • Landsbygdens utvecklingsåtgärder beroende av projektfinansieringsperioderna • Bristen på arbetstagare som tar över ett företag • Bristen på människor som är kunniga i flera branscher • Befolkningens, speciellt de ungas och kvinnornas, bortflyttning från den glesast bebodda landsbygden • Kommunernas svaga ekonomi • Centraliseringen av kommunstrukturen • Få unga återinflyttare • De få aktiva i bya- och föreningsverksamheten • Tidsbristen • Statsandelsförnyelsen för de små skolorna • Ökningen av kostnader för landsbygdsboende • Allt glesare kollektivtrafik • Försämringen av Skärgårdshavets tillstånd

Utgående från den regionala SWOT-analysen uppdaterade vi vår egna, tidigare SWOT, som berör Åbo skärgård. Uppdateringen förorsakade inga större förändringar i jämförelse med den tidigare SWOT-analysen. De förändringar som skett på kommunfältet förde med sig behov att poängtera sådant som bör beaktas i vårt nya program. De tidigare kommuncentra och glesbygdsområdenas ställning bör beaktas i vårt program, såsom även invånardemokratin i de nya storkommunerna. Även näringslivets stora omvälvningar (stängningen av Nokia-fabriken i Salo, FN-Steels konkurs i Dragsfjärd m.m.) ger verkningar även för Åbo skärgårdsområde. Traditionell sysselsättning inom industri- och primärproduktion förskjuts alltmer mot servicebranscherna. I skärgården är mångsyssleriet en förutsättning för fortsatt och nytt företagande.

Goda telekommunikationsförbindelser i skärgården bör beaktas som en väsentlig styrkefaktor i programmet. Den existerande strukturen är en bra grund för nya innovativa modeller, som utnyttjar tekniken för att öka mobiliteten av arbetskraft. Distansarbete är en möjlighet för sysselsättning i skärgården. Fortfarande finns många frågor berörande infrastrukturen som är livsviktiga att utveckla för att få mer invånare och arbetsplatser till skärgården.

Ungdomen bör tas starkt i beaktande i vårt utvecklingsprogram 2014-2020. Ungdomarna skall erbjudas traditionella hobbymöjligheter vid sidan av den nuvarande virtuella världen. I all verksamhet bör man eftersträva till att samarbete över språkgränserna förverkligas.

1.8. Processbeskrivning

I arbetsprocessen till att få ihop denna strategi har man under två års tid bearbetat strategin tillsammans med parterna på vårt verksamhetsområde. Processbeskrivningen finns i detalj i **Bilaga C**. Involverandet av referensgrupper och områdets befolkning har varit starkt. Det har arrangerats möten, skickats elektroniska frågeformulär samt kontinuerligt finslipats i föreningens styrelse och strategiarbetsgrupp, för att konkretisera och precisera det som är väsentligt för Leader-arbetet på vårt kommande verksamhetsområde. "Bottom-up" principen har varit en röd tråd i strategiskrivandet. I slutskedet av processen har man lagt fokus på att få befolkningen involverad i och kommentera själva konkreta åtgärderna som strategin stöder. Denna version av strategin är godkänd av föreningens styrelse på styrelsemötet den 22.5.2014.

1.9. Sammanjämkning

Programmets sammanjämkning har genomförts i tätt samarbete med Egentliga-Finlands andra Leader-grupper och Egentliga Finlands Närings- trafik och miljöcentral. Avtalet om sammanjämkning (på finska) finns som **Bilaga D** till denna strategi. Hela området för I samma båt – samassa veneessä hör till landsbygdsprogrammets område där projekt och företagsstöd kan beviljas.

Flerfondsmålsättningen har tagits i betraktande genom att ordna tillfället "KaupunkiLEADER – LEADER i stan" i Åbo den 16.8.2012, för att initiera vad lokalutveckling kunde betyda i Åbo stad. I arbetet med Leader i stan kommer I samma båt – samassa veneessä att bidra med sina kunskaper om tvåspråkig lokalutveckling. Arbetet kommer att göras i samråd med Åboregionens Leader-grupp Varsin Hyvä. Ett led i målsättningen till att sammanjämka åtgärder på regional nivå har även varit kontakterna till regionutvecklingsdirektören Tarja Nuotio på Egentliga Finlands förbund; Leader-grupperna har varit i kontakt med henne den 28.5.2012 och 7.9.2012. Samarbetet med Egentliga Finlands Förbund har gett oss ett gott informationsutbyte i fråga om kommande EU-programperiod och dess verktyg i landskapet. Leader-gruppernas representation i Landskapets samarbetsgrupp (MYR) ger oss möjlighet att påverka och dela information inom hela landskapet.

Samtidigt med att den lokala delen av landsbygdsprogrammet bereds, startar även ansökningsprocessen för att grunda en ny fiskerigrupp för södra Skärgårdshavet. Vår målsättning som aktionsgrupp är att handha administrationen för den nya fiskerigruppen på den kommande programperioden. Vi har lämnat in en strategi för Skärgårdshavets fiskerigrupp till Jord- och skogsbruksministeriet i juni 2013 och ämnar lämna in vår strategi i den officiella ansökningsprocessen på hösten 2014. ESR- och ERUF –finansierade projekt ser vi som en ypperlig möjlighet i utvecklandet av skärgården, särskilt med tanke på senaste tidens händelser i näringslivet, åldersstrukturen för skärgårdsbefolkningen, regionens möjligheter mm.

2) Den nya strategins vision, målsättningar, åtgärder och indikatorer

2.1 Bakgrund till visionen, målsättningarna och åtgärdsförslagen

Målsättningarna för EU:s landsbygdsutveckling är ett led i främjandet av de målsättningar som Unionen fastställt i EU 2020- strategin om **hållbar tillväxt, smart tillväxt och tillväxt för alla**. För Leader-aktionsgruppen I samma båt – samassa veneessä del bygger strategins målsättningar på landsbygdsutvecklingens mål och åtgärder för kommande programperiod. I samma båt – samassa veneessä strävar att genom Leader-verksamhetssättet förverkliga dessa mål.

För att dessa målsättningar skall få en konkret innebörd för verksamheten i Åbo skärgård 2014-2020 måste man klargöra nuläget och verksamhetsföreutsättningarna på området. För detta har vi gjort SWOT-analyser både lokalt och regionalt. Dessa analyser är presenterade på ss. 8-9. SWOT-analyserna ger en helhetsbild över områdets nuläge. Under programperioden 2007-2013 har det genomförts talrika projekt⁴ vars erfarenheter och slutsatser ger ytterligare vägledning till de utvecklingsbehov och problemställningar som är gällande.

Det väsentliga i vår strategi är att vi drar nytta av förverkligade projekt och den tematiska kontinuiteten, samt att resultaten tillämpas i praktiken. Strategin tar i betraktande de talrika kulturprojektens resultat och målsättningar och däröver tillämpar den information, som t.ex. vårt eget projekt angående skärgårdens turismföretagares pensioneringsplaner, gav som slutsats. Ett utredningsprojekt angående skärgårdens deltidsboendes konsumtionsvanor, är ett exempel på ett projekt som under programperioden 2007-2013 gett oss bra material för strategiarbetet. Projektet i fråga gav oss mångsidig information om denna, ständigt växande, grupp av deltidsboende och hurudan inverkan deras efterfrågan har för skärgårdens näringsliv och utveckling. Till miljö- och miljöskötsel relaterade lokala projekt har under programperioden 2007-2013 finansierats i flertal och denna entusiasm på "gräsrotsnivån" kommer vi att stöda också i vår nya strategi. Att stöda bya- och föreningsverksamhet är en väsentlig del av vårt nya program, inte minst pga. verkningarna som kommunstrukturreformen fört med sig. I detta arbete kommer vi att lyfta fram LEADER-metoden, med partnerskap som bygger på trepartsprincipen. Vår strategi bygger på och förverkligar, samt kompletterar målsättningar i andra organisationers utvecklingsprogram som berör Åbo skärgård. Bland dessa kan nämnas främst två stycken som är centrala för vårt verksamhetsområde.

1) Det nationella skärgårdspolitiska åtgärdsprogrammet 2012-2015 (Arbets- och näringsministeriet)⁵

I det nationella programmet finns övergripande målsättningar för skärgårdspolitiken i Finland. Leader-fungerar som ett konkret verktyg för att genomföra åtgärder som är nämnda i programmet. Vår strategi är ett led i att genom småskaligare verksamhet arbeta för skärgårdens egenart och särintressen. Både i samma båt – samassa veneessä egen strategi och det skärgårdspolitiska åtgärdsprogrammet är bra i linje med varandra beträffande åtgärderna.

2) Egentliga-Finlands skärgårdsprogram för åren 2012-2014 (Egentliga-Finlands förbund)⁶

Skärgårdsturismen, skärgårdsboendet och skärgårdskulturen är alla temaområden som bägge organisationer arbetar för i sina strategier. Det lokalbaserade verksamhetssättet som Leader företräder, stöder väl de målsättningar som Egentliga-Finlands förbund ställt upp i sitt program för regionutvecklingen i Åbo skärgård. Förbundets resurser riktar mer på intressebevakningsplanet och stöder/kompletterar därigenom det mer småskaliga Leader-verksamheten och våra möjligheter att arbeta för gemensamma mål.

2.2. Vision och målsättningar

Utgående från våra SWOT-analyser, kartläggningar och tidigare erfarenheter har vi kommit fram till att vår vision för år 2020 är att **skärgården är livskraftig året om**. Den genomgående idén under nästa programperiod är att **"Skärgården lever och utvecklas – med traditionerna som grund men genom att ta dagens metoder i bruk"**.

År 2020 kan man bo och leva i skärgården året om. Det finns en anpassad infrastruktur som tillåter en modern livsstil i traditionell skärgårdsmiljö. Tjänsterna i skärgården är till nytta för såväl fast bosatta, som fritidsboende och turister. Den sociala sammanhållningen är god och skärgårdsborna arbetar tillsammans långsiktigt för en

⁴ Se sida 14 i denna strategi (projekttabellen)

⁵ Finns tillgänglig via följande länk: https://www.tem.fi/files/33539/Det_nationella_skargardspolitiska_atgardsprogramme_2012-2015.pdf

⁶ Finns tillgänglig via följande länk: http://www.varsinais-suomi.fi/images/tiedostot/Tietopankki/Julkaisut/2012/saaristo-ohjelma_2012-2014.pdf

välmående skärgård både när det gäller människa och miljö. I skärgården ses tvåspråkigheten som en resurs och en konkurrensfördel.

Vår målsättning är att genom denna strategi arbeta för visionen som vi byggt upp. Vi vill fortsättningsvis erbjuda ett utvecklingsverktyg som utgår från lokala behov, där lokala lösningar kan nås med Leader-metoden som utvecklingsverktyg. Ett delaktigt samhälle där befolkningens välmående är sammankopplat med aktivering till föreningsverksamhet och näringsverksamhet är Leader-verksamhetens kärna. Våra prioriterade områden och genomgående teman bidrar till att kvaliteten på utvecklingsarbetet är hög.

Strategins sammankoppling till EU:s målsättningar: För att EU:s tre mål för landsbygdsområden skall fyllas, bör även i samma båt- samassa veneessä rikta sin målsättning ännu mer på hållbara åtgärder och lösningar. Dessa åtgärder och lösningar är endast möjliga om skärgården hålls bebodd året om.

Enligt definitionen om hållbar utveckling hämtad från Bruntland-rapporten är hållbar utveckling "en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov".⁷

2.3. Genomgående teman och indikatorer

Traditionella näringarna håller igång skärgårdens livskraft, men deras utnyttjande måste ske på ett sätt som svarar på efterfrågan och kan samtidigt värna om en ren miljö. Den hållbara tillväxtens betydelse till att förverkliga strategins målsättning blir mer betydande under den nya programperioden. I övrigt kan man se att de genomgående teman som ISB-SV haft i sitt nuvarande program redan är bra i linje med målsättningarna EU2020- strategin. ISB:s utvecklingsstrategi 2014-2020 vill ta i bruk dessa målsättningar till vårt utvecklingsarbete för skärgården.

Våra s.k. genomgående teman i det nuvarande programmet svarar redan delvis på EU:s 2020- strategins målsättningar om hållbar tillväxt, smart tillväxt och tillväxt för alla.⁸

<u>Genomgående teman</u>	<u>Svarar på EU:s målsättning</u>
Särprägel	Smart tillväxt
Hållbar utveckling	Hållbar tillväxt, Smart tillväxt
Innovativitet	Smart tillväxt
Samarbete	Tillväxt för alla
Jämlikhet	Tillväxt för alla
Ny teknologi	Smart tillväxt
Företagsamhet	Tillväxt för alla
Kompetensutveckling	Smart tillväxt
Samverkan	Tillväxt för alla, Smart tillväxt

I alla åtgärder eftersträvas att de genomgående temana är beaktade redan i projektplaneringsskedet. De genomgående teman som ISB lyfter fram är till indikatorer som det bör fästas märke till då projektet kommer till styrelsebehandling. De genomgående teman fungerar som både kvalitativa och kvantitativa indikatorer till projekten. Genom detta kan man målmedvetet arbeta för målsättningen **om en levande skärgård året om**.

Genomgående teman och deras betydelse i praktiken

Områdets särprägel

Med särprägel menas att skärgårdsförhållandena avspeglas i projektet. Frågor såsom färjetrafiken, småskaligheten och tvåspråkigheten är exempel på detta. Till skärgårdskulturen kan dessutom tilläggas att det är fråga om en egen "livsstil".

⁷ Rapporten: *Our Common Future*, 1987, World Commission on Environment and Development.

⁸ Prioriterade områdena preciserade enligt EU:s målsättningar i Bilaga B.

Hållbar utveckling

Med hållbar utveckling menas att projektet måste se den utveckling som sker ur en syn där den tillväxt som skapas genom projektet, tar hänsyn till kommande generationers behov. Övergödningen av Östersjön och naturarvets bevarande är frågor som måste tas hänsyn till då man planerar och genomför åtgärder i skärgårdsmiljö.

Innovativitet

Med innovativitet menas att projekten är nyskapande samt tänker om verksamhetssätt och -former och inte håller sig till beprövande mönster och målgrupper. Med termen menas även att det finns en specifik metod som vill prövas och att den inte är ett led i redan etablerad verksamhet. Särskilt läggs märke till utvecklingsprocesser och deras resultat som en del av det innovativa arbetet.

Samarbete

Med samarbete menas att projektet ser över potentiella samarbetsparter både inom verksamhetsområdet och utanför, samt förverkligar insatser tillsammans. Den internationella dimensionen tas i beaktande speciellt då man kan dra nytta av andra områden som demografiskt, socio-ekonomiskt och kulturellt har gemensamma intressen med Åbo skärgård. Leader-metoden syns som verksamhetssätt även utanför själva Leader-gruppens verksamhet.

Jämlikhet

Åtgärder som stöds bidrar till jämlikhet, t.ex. social, ekonomisk och regional jämlikhet. Jämlikhet innebär också att åtgärder som förbättrar kvinnors och mäns lika rätt till arbete och utkomst stöds. En specialmålgrupp i vårt program är ungdomarna. Projekten skall kunna nå nya målgrupper och stärka lokalsamhället som helhet och minska samt hindra uppkomsten av skev fördelning av kulturella och materiella resurser.

Ny teknologi

Åtgärder som använder ny teknologi stöds. Med ny teknologi menas att den teknik som tas i bruk och utvecklas genom projekten och företagsfinansieringen leder till effektiv och miljövänlig produktion.

Företagsamhet

Med företagsamhet menas att åtgärderna strävar efter att människor kan själv skapa möjligheter till utkomst. Projekten och företagsfinansieringen ger upphov till nya företag. Etablering av företagsverksamhet får en positiv bild och steget från lönearbete till företagare blir lägre. Även på det personliga planet vill man lyfta fram företagandet som ett alternativ.

Kompetensutveckling

Med kompetensutveckling menas att projektet ger färdigheter att verka inom den egna branschen och även att aktörerna lär sig av sina samarbetsparter och att s.k. benchmarking utnyttjas mer. Utnyttjande av specialkunskande i skärgården hör till detta.

Samverkan

Med samverkan menas att projekten skapar nya verksamhetsformer genom gemensamma insatser mellan det offentliga och näringslivet/organisationerna. Projekten tar hänsyn till olika parter kunskap och binder sig till ett effektivt nätverksarbete genom hela projektet.

2.4. Från strategiska målsättningar till konkreta projekt

De åtgärder som strategin bygger på är uppdelade i fyra tyngdpunktsområden: **Boende och miljö, Arbete, Tjänster och Social sammanhållning**. Dessa ämnesområden greppar helhetsvisionen om att **upprätthålla en livskraftig skärgård året om**. Dessa är även i linje med de frågor som kommer fram i vår egen SWOT-analys.

För varje tyngdpunktsområde finns specificerat vad vi förväntar oss av projekt- och stödansökningarna för att de skall vara i linje med vår strategi. Åtgärdsförslagen finns därtill som vägledning till hurudana åtgärder aktionsgruppens prioriterar att finansiera. För varje åtgärdsförslag i vår egen strategi finns en hänvisning till vilken åtgärd⁹ i EU-förordningen den bygger på. För varje tyngdpunktsområde finns även indikatorer uppställda.

Åtgärderna i strategin föreverkligas genom lokala projekt och interregionala projekt. Projekttyperna som kan stödas genom Leader framkommer i Programmet för utvecklingen av Fastlandsfinland 2014-2020. I samma båt strävar efter att öka på antalet internationella och interregionala projekt.

PROJEKTTYP	PROCENTUELL ANDEL AV TOTALMÄNGDEN	OFFENTLIG FINANSIERING
Lokala allmännyttiga projekt	60%	1 684 800 €
Lokala företagsprojekt	25%	702 000 €
Lokala projekt totalt	85%	2 386 800 €
Interregionala projekt	10%	280 800 €
Internationella projekt	5%	140 400 €
Gränsöverskridande projekt totalt	15%	421 200 €
Totalt till projekt	78%	2 808 000 €
Administration	22% av helhetsramen	792 000 €
Helhetsramen	100%	3 600 000 €

Goda projektexempel från programperioden 2007-2013, som gett upphov till åtgärdsförslagen i strategin kommer bl.a. från följande förverkligade projekt:

Undertema **Boende och miljö**: *Trygga skärgårdsboende, Skärgårdshemman inför nya utmaningar, Korpo 2040, Salminiitun kyläkaava*

Undertema **Arbete**: *Saariston matkailuyritykset murroksessa? Artists in the Archipelago, Synliggörande av konstnärer och konst i Åbo skärgård*

Undertema **Tjänster**: *Kulturrum Bio Pony, Skärgårdens skördefest, Skördefest -året runt, Kirjais boktorn och lekpark, Skärgårdscykel, Erikoispainokoneinvestointi*

Undertema **Social sammanhållning**: *Fokus på Åbolands Byar, Föreningsstrukturen i byarna, Gipjiippi, Konstskola för barn och ungdomar i Väståboland.*

Sammanfattningar över projekt kan läsas i projektregistret på I samma båt – samassa veneessä webbsidor www.sameboat.fi.

⁹ För noggrannare analys om åtgärdernas samstämmighet med EU-förordningen, se **Bilaga B**

BOENDE OCH MILJÖ

Åtgärder för boende och miljö: Aktionsgruppen finansierar projekt som strävar efter att svara på behovet av hyresbostäder och andra boendeformer. För skärgårdsboende krävs att infrastrukturen kan tillgodose dagens krav (vatten, el, avlopp, internet, bryggor, broar samt vägförbindelser). Stöd kan beviljas till förarbeten, planer och samarbetsformer som strävar till att öka på beläggningsgraden av befintlig infrastruktur och skapar nya former för infrastruktur och boende (ex. Utömodellen)¹⁰. I alla dessa åtgärder bör det tas hänsyn till att lösningarna är hållbara från en miljösynvinkel. Betoningar på de genomgående teman¹¹ ses som merit.

Boende, energi och avlopp

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Byaplanläggning blir en del av kommunala planläggningen Åtgärd: 7	Byaföreningar Kommuner Andelslag
Näringsverksamhet och boende kopplas samman Åtgärd: 1	Databranschens företag Kommunen
Miljöåtgärder i form av bl.a. landskapsåtgärder och åtgärder för förbättring av Skärgårdshavets/Östersjöns tillstånd Åtgärder: 10,11,12	Föreningar Läroinrättningar

Hyresbostäder och deltidboende

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Ökar på mängden hyresbostäder i skärgården Åtgärder: 6,7	Byaföreningar Bostads AB:n
Effektiverar de nuvarande hyresbostädernas nyttjandegrad: Åtgärder: 6,7	Kommunen Bostads AB:n
Deltidsboende som styrkefaktor Åtgärder: 1,6,7	Kommuner, föreningar

Indikatorer för resultat

- Det grundas bolag och nätverk som kan erbjuda hyresbostäder för såväl heltidsboende och säsongarbetskraft. 5 st. nya bolag under åren 2014-2020
- Det görs upp byaplaner, miljöplaner och kartläggningar över bestämda geografiska områden med målet att öka antalet beläggda bostäder och infrastruktur som gör året om-boende möjligt. 5-20 st. planer under åren 2014-2020
- Antalet nya mantalsskrivna ökar med 5 % i varje kommun under perioden 2014-2020

¹⁰ Korpo kommun och hembygdsföreningen på Utö förvärvade fastigheter på Utö efter att försvarsmakten lämnat ön. Fastigheterna hyrs numera ut av ett bostadsaktiebolag ägt av hembygdsföreningen.

¹¹ Våra genomgående teman presenteras i stycke 2.3.

ARBETE

Åtgärder för arbete: Aktionsgruppen finansierar projekt som strävar efter att svara på de behov, som uppkommit pga. av en ändring i näringsstrukturerna på området. Stöd kan beviljas som direkta företagsstöd och utveckling av en viss näringsgren. Stöden strävar efter att få fart på professionaliseringen av små näringar som är säsongsbundna och nya metoder för produktion av varor och tjänster i mikroföretag. Betoningar på de genomgående teman¹² ses som merit.

Industriarbetsplatserna ersätts med nya

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Skapar nya arbetsplatser inom servicebranschen och småskalig produktion. Åtgärder: 4,6,7	Företagen Byaföreningarna Andelslagen Kommunen
Stöder ibruktage av nya arbetsformer/metoder (<i>pop-up företagande</i> , producentandelslag, yrkesväxling, <i>flexarbete</i>) Åtgärder: 6,7,9	Företagen Andelslagen Kommunen

Säsongarbetets bemötande

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Ökar på interaktionen mellan arbetstagare och -givare Åtgärder: 1,16	Kommunen Företagen Företagarföreningarna
Förlänger turismsäsongen, speciellt på höstsidan, med en mer riktad marknadsföring Åtgärder: 1,4,11	Kommunens turismenheter Företagen
Ökar professionalismen inom turismnäringen Åtgärder: 1,6,11	Kommunens företagsrådgivning Företagen

Indikatorer för resultat

- 10 nya tjänster och 30 arbetsplatser kommer till. En ökning på 0,5-3 personarbetsår per understött företag under åren 2014-2020. Kvinnornas andel av nya arbetsplatserna är 50% och de ungas andel är 30% (under 35 år)
- Nya företag startas upp: Åtgärderna inom turismnäringen leder till att minst 10 företag under åren 2014-2020 börjar driva verksamhet som kan ses som huvudnäring för åtminstone en företagare. Åtminstone 5 producentandelslag startas upp för att möta serviceefterfrågan i branscher som inte kan drivas genom enskilda företag.

¹² Våra genomgående teman presenteras i stycke 2.3.

TJÄNSTER

Åtgärder för tjänster: Aktionsgruppen finansierar projekt som strävar efter att öka det lokala tjänsteutbudet i skärgården. Stöd kan beviljas som direkta företagsstöd, för utveckling av föreningsverksamhet som fokuserar på tjänster och som stöd till utveckling av en viss näringsgren. Stöden strävar efter att skapa ett tjänsteutbud som gynnar såväl näringarna, invånarna och organisationerna i skärgården. Betoningar på de genomgående teman¹³ ses som merit.

Tjänster som motsvarar efterfrågan

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Stöder specialiserande företag inom servicebranschen att starta upp och utveckla sin verksamhet Åtgärder: 1,3,6,7	Företagen Byaföreningarna Andelslagen Kommunen
Utnyttjar deltidboendes och turisternas tjänsteefterfrågan. Närmaten görs bättre tillgänglig. Lantgårdarna ser över sin produktion och skapar nya former av tjänster (ex. mathantverk) Åtgärder: 3,5,6,7	Företagen Kommunen Lantbruken Andelslagen

Nya serviceformer i skärgården

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Mobila tjänster tas i bruk Åtgärder: 1, 16	Företagen Föreningarna Kommunen
Besöksnäringarna och kulturen strålar samman Åtgärder: 1,5,6	Företagen Kommunen Föreningarna
Riktade åtgärder för att möta den äldre befolkningens ökade servicebehov Åtgärder: 4, 7	Företagen
Kommunens och tredje sektorns samarbete inom serviceproduktion finner sina former på hela skärgårdsområdet Åtgärder: 1,7,16	Föreningarna Kommunen

Indikatorer för resultat

- 20 nya tjänster kommer till. Samarbetsprojekt mellan kommuner, organisationer och företag leder till att bibehålla tjänster som inte kan erbjudas på fria marknadens villkor. Dyliga projekt genomförs i varje kommundel som inte har ett större bycentrum.
- Kvinnornas andel i de nya tjänsterna är 50% och de ungas andel är 30% (under 35 år)
- Organisationsstrategier mellan offentliga sektorn och tredje sektorn görs upp i varje kommun under åren 2014-2020.

¹³ Våra genomgående teman presenteras i stycke 2.3.

SOCIAL SAMMANHÅLLNING

Åtgärder för social sammanhållning: Aktionsgruppen finansierar projekt som strävar efter att öka de lokala gemenskapernas roll som utvecklare. Stöd kan beviljas för utveckling av föreningsverksamhet och investeringar till allmännyttiga ändamål. Stöden strävar efter att stärka sammanhållningen och gynnar såväl näringarna, invånarna och organisationerna i skärgården. Betoningar på de genomgående teman ses som merit. Våra genomgående teman presenteras i stycke 2.3.

Kommunerna efter kommunstrukturreformen

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Föreningarnas roll som lokalutvecklare stärks Åtgärder: 1,6	Föreningarna Kommunen
Föreningarna nyttjar bättre sitt specialkunnande och sin egendom, samt aktiverar byarnas invånare Åtgärder: 1,6	Föreningarna

Närdemokrati aktiverar befolkningen

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Närdemokrati stärker byns identitet och fungerar i växelverkan med näringslivet Åtgärder: 1,6,15	Kommunen, företagen
Leader-metoden stärks som arbetsverktyg Åtgärder: 1,15	Leader-gruppen Föreningarna Kommunerna, företagen

Sociala kapitalet och ungdomarna

ÅTGÄRDER	FÖRVERKLIGARE
Kanalerna för medborgarpåverkan fungerar i varje kommun och ungdomen kan påverka på sin vardag Åtgärder: 1,6	Föreningarna, kommunen
Kulturverksamheten aktiverar befolkningen och ger möjligheter till näringsverksamhet Åtgärder: 1,5,6,15	Föreningarna Kommunerna, Företagen
Samarbetet mellan språkgrupper ökas Åtgärder: 1, 15, 17	Föreningarna Kommunerna

Indikatorer för resultat

- Stödda åtgärder leder till att ett större antal människor deltar i föreningsverksamhet än innan stödet beviljades. Den procentuella ökningen 10 % per projekt. Mäts genom deltagarantal i evenemang, utbildningstillfällen och antalet nya hobbymöjligheter som projekten fört med sig.
- Samarbetsnätverk effektiviserar verksamhet och fler människor blir delaktiga i beslutsprocesser som påverkar deras vardag. Projekten är pro-aktiva framom re-aktiva. Det genomförs 10 st. projekt som befrämjar och förverkligar närdemokrati på lokal plan.
- Skärgårdskulturen blir synligare och kulturutövarnas verksamhetsförutsättningar förbättras.

2.5. Fördelning av finansieringen mellan åtgärderna

ÅTGÄRD	ANDEL AV TOTALA RAMEN TILL PROJEKT/ PROCENT OCH EUROBELOPP
Boende och miljö	20 % / 561 600 €
Arbete	15 % / 421 200 €
Tjänster	30 % / 842 400 €
Social sammanhållning	35 % / 982 800 €

2.6. Flödesschema för projektbehandling

FAS	ÅTGÄRDER
Planeringsskede	<ul style="list-style-type: none"> - Projektplanen görs upp så att den svarar på frågeställningar som är relevanta i strategin - Projektet uppställer metoder för verkställande samt realistiska mål för de planerade åtgärderna
Beslutsskede	<ul style="list-style-type: none"> - Styrelsen fattar beslut enligt<ol style="list-style-type: none"> a) Enligheten med strategins åtgärder b) Resultatet i poängsättningen av projektet c) En helhetsbedömning om projektets ändamålsenlighet
Implementeringsskede	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet verkställs så att de planerade åtgärderna genomförs - Projektet bidrar till de åtgärdsindikatorer som finns i strategin

3) Samarbete, aktivering och kommunikation

3.1. Aktiveringen av befolkningen på området

För att strategin skall kunna resultera i kvalitativt utvecklingsarbete krävs aktivt samarbete med områdets aktörer. I samma båt – samassa veneessä arbetar tätt med såväl offentliga sektorn, organisationerna och privata sektorn (småföretag och landsbygdens invånare).

Ledordet i aktiveringen är effektiv resursanvändning och ett gott samarbete med områdets aktörer. Information om strategin/programmet, aktionsgruppsverksamheten och finansieringsmöjligheterna förverkligas i största grad genom gemensamma insatser (I samma båt tillsammans med annan aktör). Leader-gruppen arrangerar själv tillställningar och finns med som delarrangörer i större evenemang och möten. Erfarenheterna från programperioden 2007-2013 har visat att de största deltagarmängderna på informationstillfällen, kurser och seminarier kan få då arrangören är lokal och kan sprida ut information effektivt, så att steget att delta inte känns för stort. Målsättningen är att nå ut brett till hela befolkningen på området. Genom egna projekt når vi ut om Leader och lokalutveckling i större bemärkelse, som vi märkt genom våra tre egna projekt under programperioden 2007-2013. Detta aktiveringsarbete är ytterst viktigt, så att aktionsgruppen kan behålla och utveckla sin roll utöver sin roll som finansiär och projektrådgivare. Konkreta exempel av dylika åtgärder är bl.a. att vi tar lärdom av resultaten från vårt internationella utredningsprojekt *Leadereffekt: Liten åtgärd – stor effekt* och riktar vår aktivering utgående från resultaten i projektet.

Särskilt kommunerna, byaföreningarna och företagarföreningarna är arrangörer på vars tillfällen aktionsgruppen kommer regelbundet att medverka, medarrangera och delta. Att fungera som medarrangör på tematiska tillfällen om utveckling, näringar och kultur ger konkret insyn i vad Leader-verksamhet kan föra med sig och förankrar det till

organisationer och ärenden som för tillfället känns aktuella för lokalbefolkningen. För aktionsgruppen är det dock viktigt att hitta nya samarbetsparter för såväl informationsspridning och för projekt. Till skillnad från programperioden 2007-2014 kommer aktionsgruppen att marknadsföra sin uppgift och sin roll på ett effektivare sätt till sociala sidans-, ungdomssidans- och miljösidans aktörer. Detta är ett led i de prioriteringar som uppdateringen i SWOT-analys för med sig för vad som bör poängteras i den nya strategin. Synligheten på fältet efterstavar också till att få mer människor delaktiga i aktionsgruppens verksamhet och att Leader-föreningen får nya medlemmar. Aktiveringen av kvinnor och ungdomar hör också till särskilda prioriteter och för att främja jämlikheten och jämställdheten beaktas aktivering av kvinnor och unga som en positiv faktor i poängsättningen av projekt (valkriterierna).

Speciellt på föreningsfältet och bland småföretagen kan man se att aktionsgruppens roll är att föra regionens aktörer samman, sprida information och arbeta för verksamhetsförutsättningar och problemställningar som finns på Åbo skärgårdsområde. Aktionsgruppen kommer enligt behov att verkställa projekt som kan ta itu med dessa frågor. Under åren 2007-2013 förverkligades projekten *Saariston matkailuyritykset murroksessa? Toimialakohtainen esiselvitys* och *Föreningsfältet i skärgården*. I bägge projekt kunde aktionsgruppen arbeta med punktinsatser för ett specifikt ämnesområde, utöver den vanliga programaktiverings- och administrationen. Bägge projekt gav bra resultat och därför kommer i samma båt även under programperioden 2014-2020 eftersträva att förverkliga projekt där man arbetar med tematiska frågor som är aktuella på "fältet".

På det regionala planet är **Egentliga Finlands LEPO-grupp (Leader-samarbete)**, **Skärgårdshavets Biosfärområde** och **Egentliga-Finlands Byar** viktiga samarbetspartners när det gäller aktiveringen och informationen om Leader och landsbygdsprogrammet. Genom att vara aktiv i dessa nätverk når i samma båt – samassa veneessä ut till landsbygdens invånare; kommuner, organisationer, företagare och övriga invånare på en bred front. Vi strävar efter att delta proaktivt så att Leader kan få en roll som en drivkraft för nya projekt. Detta fungerar åt båda håll på det viset att vi integrerar detta nätverk genom egna projekt och evenemang, såsom vi gjort inom utvärderingsprojektet *Leadereffekt: Liten åtgärd – stor effekt*. Men, samtidigt får vi via dessa samarbetsfora utbredda kontakter ut till områdets aktörer.

3.2. Interregionala och internationella nätverk

I samma båt strävar efter att upprätthålla de nätverk som kommit till under tidigare programperioder och skapa nya kontakter kring gemensamma frågor. Samarbete med skärgårdsområden är av hög prioritet och detta samarbete kommer i allt högre grad att utvidgas till insjöområdena i Finland. Samarbete med Leader-grupper som har tvåspråkig verksamhet fortsätter och effektiveras alltmer. Förbindelserna till Åland och Sverige har varit värdefulla under de gångna programperioderna och även dessa kontakter skall fortsättningsvis upprätthållas och utvecklas. Dessa samarbeten har uppstått genom i samma båts egna gränsöverskridande projekt *Nordic Leader Dimension* och *Leadereffekt: Liten åtgärd stor effekt*. Våra projektaktörer och kommuner har även genom internationella projekt byggt upp ett nätverk med kontakter i hela Östersjöområdet. Detta betyder att vi i Åbo skärgård har färdiga kontakter i hela Östersjöområdet och att det internationella samarbetet är väl inbyggt genom Leader-samarbete. Hela Östersjöområdet och skärgårdsområden i övriga Europa utgör ett naturligt samarbetsforum för vår aktionsgrupp. I samma båt kommer att fungera som en partner för ökat gränsöverskridande samarbete i Norden. Vår tvåspråkighet ger oss de förutsättningar som behövs för att öka samarbete mellan Finland och övriga Östersjöområdet. Genom oss kan även andra föreningar, kommuner och Leader-grupper få en "brygga" för samarbete ut i Östersjöländerna.

Interregionala och internationella projekt genomförs inom alla temaområden i strategin. Valkriterierna bygger på samma struktur som för lokala projekt, men därutöver används två skilda poängsättningskriterier för de internationella projekten.

3.3. Extern kommunikation

I samma båt – samassa veneessä arbetar proaktivt för en god synlighet av Leader och landsbygdsprogrammet. Kommunikationen från Leader-gruppen sida är genomtänkt, riktad och proaktiv. Det nya Leader-brandet (utseendet) tas i bruk. För den externa kommunikationens del är största prioritet, att lokalmedia berättar om Leader-programmet

genom konkreta projektexempel. Lokalradio, lokaltidningar samt organisationers webbsidor och kanaler för sociala medier berättar om vad man åstadkommit och kan göra genom Leader-programmet i Åbo skärgård. I samma båt arbetar genom att regelbundet uppdatera sina webbsidor och andra webbtjänster (ex. *Twitter*) för att berätta om aktionsgruppens verksamhet och projektexempel. En del av kommunikationsstrategin är att arbetet alltid sker på både finska och svenska samt att den tvåspråkiga profilen höjs ännu mer. Samarbete över språkgränserna är ett element som syns aktionsgruppens externa profil. För informationstillfällen som ordnas är det viktigt att man kan få ihop representation från såväl i samma båts personal, styrelse och projektaktörer. Därmed kan en mångsidig bild förmedlas om aktionsgruppverksamheten. I samma båt – samassa veneessä vidtar, tillsammans med de andra Leader-grupperna i Egentliga Finland, åtgärder för att öka marknadsföringen genom gemensamma åtgärder (te.x. via en gemensam projektanställd kommunikatör).

3.4. Intern kommunikation och utbildning

För den interna kommunikationens del handlar det om att regelbundet ge ut nyhetsbrev som berättar om Leader-verksamheten. Dessa nyhetsbrev utkommer minst två gånger per år. Utöver detta förmedlas information genom epost och andra elektroniska verktyg. Styrelsemedlemmar och projektaktörer, samt andra intresserade av Leader-verksamheten erbjuds möjligheter till utbildning och utbyte av erfarenheter. Dessa tillfällen ordnas årligen och det eftersträvas att utbildningar ordnas av de tvåspråkiga grupperna gemensamt eller av Leader-grupperna i Egentliga Finland. Genom denna tillvägagångssätt vill man garantera ett högre deltagarantal och bättre erfarenhetsutbyte. Vi tar i bruk en kvalitetshandbok i vårt arbete och har den som stödmaterial till nya styrelsemedlemmar, anställda och eventuella praktikanter.

3.5. Lärande för områdesaktörerna

I första hand strävar i samma båt – samassa veneessä till att aktionsgruppverksamheten på alla nivåer höjer kompetensen hos aktörerna på vårt verksamhetsområde (via aktivering, rådgivning och finansiering). Projektrådgivningens roll i denna process är central. Den generella projektrådgivningen och aktionsgruppverksamheten för samman människor med vilja att utveckla sitt eget verksamhetsområde. Dessa tar sina former i utbildningstillfällen och informationstillfällen av olika slag som är öppna för allmänheten eller en viss bransch/målgrupp. På vårt verksamhetsområde har bl.a. Sydkustens landskapsförbund profilerat sig som sammanlänkande aktör inom konst- och kultursektorn, med workshopar kring kunskapslyft. I dylika nätverk ser i samma båt som sin uppgift att vara med och bidra med vår egen del. Samarbete med läroanstalter kommer även att utökas. I nuläge har vi årligen besök från en läroinrättning på området, men dylika besök kommer att erbjudas åt andra skolor med fokus på andra stadiets läroinrättningar på området.¹⁴

Aktionsgruppens roll i att öka lärandet av områdesaktörerna är som konkretast i den specifika projektrådgivningen. Åtgärder för lokalutveckling kräver att föreningar och andra aktörer tar sig en roll som sträcker sig utöver deras sedvanliga verksamhet. Genom projektplanering och nätverkande med andra parter lär sig områdesaktörerna hur de själva kan utveckla landsbygden ur en lokalbaserad synvinkel. Denna inlärningsprocess är speciellt viktig för de aktörer som första gången driver projekt. I samma båt ser som sin uppgift att speciellt rikta resurser på aktörer som genomför sina första utvecklingsprojekt och därigenom ytterligare göra Leader känt som verktyg för lokalutveckling. Under programperioden 2007-2013 var det internationella projektet *Leadereffekt: Liten åtgärd – stor effekt* ett konkret exempel på hur man kan föra Leader framåt genom att berätta om projektexempel, både muntligt och digitalt, och anordna seminarier om de lokala projektens resultat. Utnyttjande av dessa erfarenheter är viktigt för att få ut till områdets befolkning information om vad Leader-arbete resulterar i och sporra aktörer till nya projekt. För ISB är Leader-principerna¹⁵ i fokus i början när en projektidé presenteras och får feedback. I utarbetandet av en idé till ett

¹⁴ I nuläge har vi årliga besök av yrkesinstitutet Livia (miljölinjen), där man berättar om Leader. Samma koncept kommer att ökas till andra läroinrättningar på området. Yrkeskolorna och gymnasierna i Pargas och på Kimitoön och skolor i Vakka-Suomi som har elever från Gustavs.

¹⁵ Kan hittas på bl.a. sidan: <http://www.landsbygd.fi/sv/index/leader/aktionsgrupper/kortomleader.html>

genomförbart projekt får aktörerna stöd i att börja driva åtgärder, som både stärker deras eget kunnande och deras roll i lokalsamhället. När ett projekt förverkligas utökar kunskaperna i administrativa uppgifter som gäller projekthantering. Projekten lär sig med andra ord hur man kan åstadkomma väsentliga utvecklingsmål med kombinerad finansiering från offentliga och privata källor samt hur dessa bör administreras. Aktionsgruppen följer också med utfallet av projektet under och efter projekttiden. Genomgång av åtgärder och evaluering är ett steg till hur projektaktören kan vidta fortsatta åtgärder för områdets bästa.

Indikatorer för samarbete, aktivering och kommunikation

- Informationstillfällen ordnas med flera olika parter och det kommer 2-5 nya parter med i verksamheten varje år (gemensamma infotillfällen och nya medlemmar)
- Varje projekt får synlighet i media och helst på två språk
- Leader som metod och brand uppmärksammas då det skrivs om projekt.
- Inom ramen för samarbete med andra Leader-grupper undersöks gemensamma frågor och problemställningar, samt att i samma båt – samassa veneessä tar initiativ till gemensamma utbildningar

4) Administration och uppföljning av strategin

4.1 Ansvarsfrågor, grundläggande principer och programmets administration

I föreningen är strategins uppföljning och verkställande på styrelsens ansvar. Styrelsen är tillsatt enligt trepartsprincipen. Styrelsen är beslutför om minst fem personer (inbegripet ordförande och viceordförande är närvarande). Styrelsen tillsätter internt en projektarbetsgrupp för att underlätta valet av finansierbara projekt. Arbetsgruppen kan även ha andra uppgifter, som t.ex. utvärdering och administrationsrelaterade specialuppgifter. En central del som hör till förvaltningen av strategin är personalärenden, som hör till styrelsens uppgifter inom föreningen. Styrelsen tillsätter årligen internt en s.k. arbetsgivarrepresentant (kontaktperson mellan styrelsen och personalen). Styrelsen kan även vid behov tillsätta andra arbetsgrupper. Enligt föreningens stadgar är styrelsens mandattid 2 år. Samma person kan enligt stadgarna vara styrelseledamot högst 4 år i rad (2 + 2 år). Genom detta försäkras omväxling och "nytänkande" inom beslutsfattandet och i tillämpningen av strategin. För den operativa verksamheten krävs personal på kontoret som sköter aktivering samt löpande administration. Målsättningen är att kunna finansiera 2,5 personarbetsår genom hela programperioden. Det geografiskt splittrade området med långa resesträckor och behovet att arbeta skriftligt på två språk förorsakar höjda personal- och resekostnader. Med detta upplägg och med erfarenhet i att administrera tre tidigare programperioder, kan vi garantera att vi har tillräckliga ekonomiska och administrativa kunskaper.

4.2. Projektval och valkriterier

De projekt som skall ha finansiering via Leader väljs ut av aktionsgruppens styrelse som sammanträder regelbundet (7-10 ggr./per år). Ansökningsproceduren är kontinuerlig. Sökandena får lämna in sina ansökningar antingen elektroniskt eller i pappersform¹⁶. Aktionsgruppens personal hjälper till i början av ansökningsprocessen; man kan besöka blivande projekt på ort och ställe (i synnerhet när det gäller investeringar, byggprojekt mm.) Även annan form av hjälp ingår i personalens förpliktelser (sedvanlig rådgivning, hjälp med blanketterna, precisering av våra krav inskrivna i utvecklingsprogrammet osv.). Styrelsen tillsätter årligen *en arbetsgrupp* vars uppgift är att förgranska de inkomna ansökningarna, granska valbarhetskriterierna, poängsätta dem och komma till sist med ett förslag till styrelsen. Vid poängsättningen fäster man uppmärksamhet på det hur pass bra var och en ansökan uppfyller de krav och målsättningar som finns inskrivna i vårt utvecklingsprogram. Vissa grupper (t.ex. *de unga* eller *kvinnliga företagarna*)

¹⁶ Enligt det nya Hyrrä-systemet och anvisningarna som gäller dess användning.

kan bestämmas ha företräde. Likaså kan vissa typer av projekt befinna sig lägre i rangordningen (t.ex. sådana projekt som till innehållet är relativt nära den sökande organisationens normala (sedvanliga) verksamhet.

Styrelsen behandlar alla ansökningar på sina möten om inte arbetsgruppen bordlagt dem (för vidare åtgärder, eller pga. bristfällig ansökan). Styrelsen tar i beaktande arbetsgruppens förslag och poängsättningen, men tar sina beslut självständigt och genom en helhetsanalys om projektet/projektansökan. Styrelsen motiverar skriftligt varje beslut som fattas. Poängsättningen fungerar som en grund för val av projekt och fungerar som i samma båts offentliga valkriterier. Poängsättningen presenteras i tabellen nedan. Maximipoängantal är 24 poäng för lokala projekt och 28 poäng för internationella projekt.

Projektet fyller följande valbarhetskriterier:

Projektet bör uppfylla bägge nedanstående valbarhetskriterier för att kunna få finansiering. Kriterium A) betyder att projektet bör vara i enlighet med åtgärderna i strategin. Kriterium B) betyder att projektet bör vara en fungerande helhet och att en genomläsning av projektplan och budget, inte framvisar påfallande brister gällande ekonomin, administrationen eller lagligheten i projektet.

	Ja	Nej
A) Projektet svarar på de målsättningar som strategin utstakat		
B) Projektet kan som helhet anses vara genomförbart		

Om projektet fyller bägge valbarhetskriterier, kommer projektet att poängsättas enligt tabellen nedan. Egenskaperna 1-3 grundar sig på en utvärdering om projektets bakgrund och idé. Egenskaperna 4-6 baserar sig på en teknisk utvärdering av projektet. Egenskaperna 7-9 baserar sig på en utvärdering om projektets åtgärder och förverkligande. Egenskaperna 10-12 baserar sig på en utvärdering om projektets verkningar, resultat och verkan efter att projektiden tagit slut.

Egenskaperna 13-14 används enbart för utvärdering av internationella projekt. Internationella projekt behandlas först enligt de lokala projektens valbarhets- och poängsättningskriterier. Därefter poängsätts de ytterligare enligt egenskaperna i punkterna 13-14.

Projektet har följande egenskaper:	Inte alls (0 poäng)	Bra (1 poäng)	Utmärkt/Väldigt tydligt (2 poäng)
1) Idén och åtgärderna i planen bygger på ett verkligt behov			
2) Hämtar och/eller skapar något nytt till området, <i>1 poäng</i> och engagerar nya målgrupper, <i>1 poäng</i> .			
3) Skapar delaktighet på det lokala planet			
4) Har en positiv påverkan på miljön			
5) Har administrativa förutsättningar till att bli ett bra projekt			
6) Är beroende av offentlig finansiering			
7) Förverkligar flera åtgärder i strategin <i>1 åtgärd, ingen poäng</i> <i>2 åtgärder, 1 poäng</i> <i>3-4 åtgärder, 2 poäng</i>			
8) Kan anses kunna nå de indikatorer som är ställda för åtgärden			
9) Är i enlighet med de genomgående principerna <i>0-3 principer, ingen poäng</i> <i>4-6 principer, 1 poäng</i> <i>7-9 principer, 2 poäng</i>			
10) Har möjligheter till fortsatt verksamhet efter projekttiden, <i>1 poäng</i> och kan spridas som verksamhetsmodell, <i>1 poäng</i>			
11) Engagerar till lokalutveckling i det långa loppet, dvs. att projektåtgärderna kan leda till nya lokala investeringar, <i>1 poäng</i> och nya arbetsplatser, <i>1 poäng</i> efter att projekttiden tagit slut.			
12) Projektets åtgärder kan främja socialt välmående på orten efter att projekttiden tagit slut.			
13) Projektets internationella dimension kan skönjas såväl i planeringen, <i>1 poäng</i> , och i verkställandet, <i>1 poäng</i> .			
14) Med projektverksamheten ökar samarbete mellan språkgrupper			

5) Strategins finansieringsplan

5.1. Finansieringsplan enligt fastställt verksamhetsområde

Strategins finansieringsplan bygger på de beslut i deltagande om kommunfinansiering som i samma båt – samassa veneessä har fått från Pargas stad, Kimitoöns kommun och Gustavs kommun. Strategin är kompletterad enligt den i december 2014 beviljade finansieringsramen. I mitten av programperioden torde en tilläggsram beviljas.

INVÅNARANTAL	24 000
Kommunandel	5 €/invånare
Kommunandel per år	120 000 €
Kommunandel på 7 år	840 000 €

Projektverksamheten

EU (42 %), euro	Staten (38 %), euro	Kommun (20 %) euro	Offentlig finansiering totalt, euro (A)	Privat finansiering (35 % av den sammanlagda finansieringen)	Totalfinansiering sammanlagt, euro
1 179 360	1 067 040	561 600	2 808 000	1 512 000	4 320 000

Administrationen

	EU (42 %), euro	Staten (38 %), euro	Kommun (20 %) euro	Offentlig finansiering totalt, euro (A)
Löpande kostnader	266 112	240 768	126 720	633 600
Effektivisering och främjande av verksamheten	66 528	60 192	31 680	158 400
Totalt	332 640	300 960	158 400	792 000

5.2. Övrig verksamhet och egenfinansiering

Till personal- och andra administrationskostnader har vi räknat att få tilläggsresurser genom att administrera den planerade Fiskeri-LEADER:n (EFF). Fiskeriprogrammet¹⁷ passar bra in i området och fungerar som ett bra komplement till landsbygdsprogrammet och åtgärder som stöds genom bägge program stöder området utveckling som helhet. Exempelvis kan man genom bägge program stöda åtgärder som stöder turismen, närmaten och primärnäringarna. Lagstiftningen och avtal med Ely-centralen specificerar i enstaka ansökningar vilken fond som är lämplig för en specifik åtgärd. Vi är likaså beredda att använda oss av övriga fonder (ESF, ERUF) för utvecklande av vårt arbete och arbetar därför för ett starkt samarbete med Egentliga-Finlands förbund. Vi står till förfogande i den verksamhet som riktar sig till städerna (s.k. stads-LEADER) t.ex. när det gäller åtgärder i Åbo stads skärgårdsdelar och bland den svenskspråkiga befolkningen

Utöver detta strävar vi efter att söka (till annan verksamhet) finansiering från fonder, stiftelser, m.fl. (Svenska Kulturfonden, Konstsamfundet, Svenska Folkskolans vänner osv.). Från dessa instanser kan även de som söker projekt via oss söka om egenfinansieringsandel till deras projekt.

Pargas 22.05.2014

Föreningens styrelse genom,

Emil Oljemark

Emil Oljemark, verksamhetsledare
I samma båt-samassa veneessä r.f. ry.

¹⁷ Den sammanlagda offentliga finansieringen för Skärgårdshavets fiskeriprogram för åren 2014-2020 är 1 592 000 euro. Av den sammanlagda offentliga finansieringen används 25% till administrationen.

BILAGOR TILL STRATEGIN

Bilaga A

Statistisk data om kommunerna och området

Grundläggande information om
befolkningsstrukturen från år 2013
(Statistikcentralens hemsidor)

		Befolkningen totalt	Finskspråkiga	Svenskspråkiga	Procent svenskspråkiga
Kimitoön	Bägge kön totalt	7012	1931	4932	70,3 %
	Män	3502	917	2515	
	Kvinnor	3510	1014	2417	
Gustavs	Bägge kön totalt	869	837	12	1,3 %
	Män	445	426	8	
	Kvinnor	424	411	4	
Pargas	Bägge kön totalt	15507	6436	8745	56,4 %
	Män	7681	3117	4403	
	Kvinnor	7826	3319	4342	
Totalt		23388	9204	13689	58,5 %

Fördjupad information (på finska) om befolkningsstrukturen om
befolkningsstrukturen från år 2011 och år 2012
(Statistikcentralens hemsidor)

	Kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrä 31.12.2012	Asuinkunnassaan työssäkäyviens osuus työllisestä työvoimasta, % 31.12. 2011	Alkutuotannon työpaikkojen osuus, % 31.12.2011	Jalostuksen työpaikkojen osuus, % 31.12.2011	Palvelujen työpaikkojen osuus, % 31.12.2011	Eläkkeellä olevien osuus väestöstä, % 31.12.2012	Yritystoimipaikkojen lukumäärä 2012
Kemiönsaari - Kimitoön	2686	76,5	7,9	25,7	64,6	34,4	772
Kustavi - Gustavs	348	60,6	7,7	41,4	46,9	39,5	129
Parainen - Pargas	6772	60,1	4,6	29	64,7	27,4	1272

Data från år 2012								
			Sukupuolet yhteensä					
			Ikäluokat yhteensä	0-17 v.	18-64 v.		65+	
		Vuosiluku:	2012	2012	2012		2012	
Kemiönsaari	Koko väestö		7075	1202	3873		2000	
	Työvoima		2996	0	2959		37	
	Työlliset		2686	0	2649		37	
	Työttömät		310	0	310		0	
	Työvoiman ulkopuolella olevat		4079	1202	914		1963	
	0-14 -vuotiaat		962	962	0		0	
	Opiskelijat, koululaiset		434	233	200		1	
	Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet		27	0	27		0	
	Eläkeläiset		2435	0	485		1950	
	Muut työvoiman ulkopuolella olevat		221	7	202		12	
Kustavi	Koko väestö		889	114	500		275	
	Työvoima		369	0	361		8	
	Työlliset		348	0	340		8	
	Työttömät		21	0	21		0	
	Työvoiman ulkopuolella olevat		520	114	139		267	
	0-14 -vuotiaat		84	84	0		0	
	Opiskelijat, koululaiset		47	29	18		0	
	Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet		3	0	3		0	
	Eläkeläiset		351	0	85		266	
	Muut työvoiman ulkopuolella olevat		35	1	33		1	
Parainen	Koko väestö		15561	3247	8863		3451	
	Työvoima		7171	0	7064		107	
	Työlliset		6772	0	6665		107	
	Työttömät		399	0	399		0	
	Työvoiman ulkopuolella olevat		8390	3247	1799		3344	
	0-14 -vuotiaat		2660	2660	0		0	
	Opiskelijat, koululaiset		1043	574	463		6	
	Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet		39	0	39		0	
	Eläkeläiset		4260	1	939		3320	
	Muut työvoiman ulkopuolella olevat		388	12	358		18	

Bilaga B Målsättningar och prioriteringsområden

EU:s mål och prioriteringsområden

EU:s mål för landsbygdsutvecklingen 2014-2020

För landsbygdsutveckling gäller **tre mål**:

1. jordbrukets konkurrenskraft
2. hållbart nyttjande av naturresurser
3. en hållbar regional utveckling av landsbygdsområden

Målen indelas i sex prioriterade områden som genomförs med hjälp av **17 åtgärder** och lokalt utvecklingsarbete (LEADER).

1. Att främja informationsförmedling och innovationer inom jord- och skogsbruk och i landsbygdsområden
2. Att förbättra jordbrukets konkurrenskraft och lantgårdarnas livskraft
3. Att stimulera organisering av livsmedelskedjan och jordbrukets riskhantering
4. Att bevara och förbättra ekosystem som är beroende av jord- och skogsbruket
5. Att intensifiera användningen av naturresurser och bidra till övergång till låg kolhushållning inom jordbruks-, livsmedels- och skogssektorn
6. Att förbättra ekonomin och den sociala delaktigheten samt att minska fattigdomen på landsbygden

- 1) åtgärder som gäller överföring av kunskap och information
- 2) rådgivningstjänster, lantgårdens avbytarservice
- 3) kvalitetssystem för jordbruksprodukter och livsmedel - investeringar som gäller materiella resurser
- 4) återställning av jordbrukets produktionsförmåga efter naturkatastrofer och införande av tillämpliga förebyggande insatser
- 5) utveckling av lantgårdar och affärsverksamhet
- 6) förnyelse av de grundläggande tjänsterna och byarna i landsbygdsområden
- 7) investeringar i utveckling av skogsområden och förbättring av skogarnas livskraft
- 8) bildande av producentgrupper
- 9) jordbruksmiljö
- 10) ekologisk produktion
- 11) Natura 2000 och ramdirektivet för vatten
- 12) ersättningar till områden som lider av naturbetingade svårigheter eller av andra särskilda restriktioner
- 13) djurens välbefinnande
- 14) skogliga miljötjänster och bevarande av skogar
- 15) samarbete
- 16) riskhantering
- 17) Leaderdimensionen

Prioritetsområden i strategin hänvisade till EU:s målsättningar

För i samma båt – samassa veneessä finns sammankoppling till alla prioritetsområden som är nämnda i EU:s förordning.¹⁸ Genom Leader-verksamheten/metoden kan man utveckla dessa områden ur en lokalbaserad utgångspunkt. Det första och framförallt det sjätte prioritetsområdet har mest beröringspunkter till de områden, som i samma båt- samassa veneessä har lagt upp som sina egna prioriteter under strategiprocessen. Därmed kommer åtgärderna även att vara mest fokuserade på det sjätte prioritetsområdet.

1. Att främja informationsförmedling och innovationer inom jord- och skogsbruk och i landsbygdsområden

För ISB:s del betyder detta

- Att innovationer för verksamhetsformer prioriteras med tanke på långa pendlingsavstånd (flexarbete, elektronisk dataöverföring mm)
- Att tvåspråkigheten ses som en styrka
- Att den ungas levnadsvillkor utvecklas (välmående, ”inträde i samhället”, påverkan)

2. Att förbättra jordbrukets konkurrenskraft och lantgårdarnas livskraft

För ISB:s del betyder detta

- Att turismutvecklingen får en nystart och företag/gårdar i ändring kan fortsätta driva näringsverksamhet
- Att företagande sker ur skärgårdens utgångspunkter

3. Att stimulera organisering av livsmedelskedjan och jordbrukets riskhantering

För ISB:s del betyder detta

- Att de lokala producenterna utvecklar samarbetsnätverk för förädling, försäljning och marknadsföring

4. Att bevara och förbättra ekosystem som är beroende av jord- och skogsbruket

För ISB:s del betyder detta

- Att de lokala aktörerna utvecklar sin verksamhet med hänsyn till skärgårdshavets tillstånd
- Att det satsas på miljövård, både byggd och obbyggd; trivsamma byar och tätorter

5. Att intensifiera användningen av naturresurser och bidra till övergång till låg kolhushållning inom jordbruks-, livsmedels- och skogssektorn

För ISB:s del betyder detta

- Interregionalt samarbete (inlandsskärgården, kustsamarbete, Östersjösamarbete)

6. Att förbättra ekonomin och den sociala delaktigheten samt att minska fattigdomen på landsbygden

---

¹⁸ Se sida 27 i detta dokument

För ISB:s del betyder detta

- Att all verksamhet har fokus på ärenden som stärker repopulation (arbete, boende, fritid, påverkan, infrastruktur)
- Att närdemokratin fungerar på ett sätt som har reell betydelse
- Att ett tätare samarbete mellan kulturen och näringslivet blir verklighet
- Att det lokala samarbetet blir allt starkare (ELY, kommunerna, stiftelserna/fonderna, organisationerna, media, Biosfärområdet, Forststyrelsen, företagen mm)

Bilaga C Strategiprocessen, involveringsmetoder och beslutsprocess

Den nya programperiodens planering påbörjade våren 2012, genom att det i ett flertal utbildningstillfällen (JSM, MAVI, aktionsgrupper, ELY-centraler) presenterades de allmäneuropeiska målsättningarna i EURO 2020 –strategin. Samtidigt fick vi även information angående tidtabellen för beredningen av den nya programperioden. Beredningen började i Egentliga Finland 26.4.2012 med en ”Framtidsworkshop”, som gav oss riktlinjer för det regionala programarbetet under ledning av EF ELY-central. Under tillfället uppdaterades även Egentliga Finlands regionala SWOT. Till innehållet i den regionala SWOT-analysen tog Egentliga Finlands ”maaseutuajaosto” ställning på sitt möte 5.6.2012. I samma båt-samassa veneessä rf ry:s styrelse fick ta del av informationen angående de regionala och lokala programmen på sitt möte 6.6.2012. På detta möte utsågs en strategiarbetsgrupp för att stöda utformandet av vårt eget program. ISB:s strategiarbetsgrupp samlades till möte första gången 24.8.2012.

ISB:s styrelse bekantade sig med stommen till första utkastet för vårt eget program på höstterminens första möte 29.8.2012. Landsbygdsriksdagen –tillställningen ordnades i Korpoström 6.-7.10.2012 och producerade viktigt material för vårt eget program. ISB:s strategiarbetsgrupp samlades för andra gången 8.10.2012 och kommenterade Landsbygdsriksdagens ställningstaganden angående utveckling i skärgården och på landsbygden, samt gjorde kompletteringar till vårt programutkast. En webbenkät om den nya strategins tyngdpunkter och innehåll publicerades på vår webbsida under september 2012. Enkäten skickades även per epost till ca. 100 aktörer som deltagit i vår verksamhet under föregående åren. Det inkom 25 st. svar. Svaren till enkäten kunde vägleda oss i att komma igång med strategiskrivandet enligt principen ”bottom-up” och gav oss även svaret på att den linje vi är på med strategin 2007-2013 väl användas fortsättningsvis som stomme.

ISB:s styrelse tog ställning till vårt programutkast den 10.10.2012 och det första utkastet skickades till JSM 15.10.2012.

På våren 2013 påbörjades den beredningen av strategin till den inofficiella sökfaser då anvisningen kom. Kansliet beredde mer material till strategin och strategiarbetsgruppen samlades 27.3.2013 för att vägleda beredningen. De som hade svarat på webbenkäten i höstas fick den uppdaterade versionen till handa och kommentera den. ISB-styrelse behandlade strategiprocessen i sina möten 22.4.2013 och 4.6.2013. Styrelsen fick ett frågeformulär med vilken ledamöterna ännu kunde kommentera den sista versionen av utkastet, innan inlämningsdatum till JSM 14.6.2013. Styrelsen gav verksamhetsledaren fullmakt att skicka in strategin till ministeriet i sitt möte 4.6.2013.

Strategiarbetsgruppen samlades 3.3.2014 för att på fullmakt av styrelsen börja arbeta med de kompletteringsfrågor som inkommit från JSM i slutet på år 2013. Strategiarbetsgruppen tog kompletteringsönskemålen i betraktande och arbetade på frågorna tillsammans med kansliet, samt ordnade strategikvällar i byarna/kommunerna för att ytterligare förankra strategin samt inhämta kommentarer från lokalbefolkningen. Inom våren 2014 lyckades vi ordna tillfällen inom varje kommun som kommer att delta i vår verksamhet 2014-2020. På varje tillfälle fanns möjlighet att ge kommentarer till strategin personligen till ISB personal och även styrelsemedlemmar. På dessa tillfällen kunde deltagarna kommentera åtgärdsförslagen i strategin och strategin som helhet. Därmed stärktes strategins lokala förankring, då fältet ännu kunde få sin röst hörd. Processen att arbeta med strategin har involverat framförallt kommunerna, organisationerna och företagen på området. Under åren 2013-2014 har även föreningens eget projekt *Leadereffekt: Liten åtgärd –stor effekt* samlat ihop människor på området. Projektets resultat har kunnat

utnyttjas i strategiskrivningen således att man i projektet använt sig av ett frågeformulär och gemensamma seminarier (Dalsbruk 9.12.2013. med 21 deltagare) för att utkristallisera vad man kan uppnå med Leader som verktyg.

Till vårt strategiutkast har det tagits ställning lokalt av ortens aktörer på tillfällen i (*Dalsbruk 10.9.2012, Rimito 11.9.2012, Kimito 23.5.2013, Pargas 28.5.2013, Gustavs 6.6.2013, Korpoström 28.2.2014 och 25.4.2014, Gustavs 17.3.2014, Kimito 3.4.2014*). Dessa tillfällen har anordnats antingen själva eller i samband med andra arrangörer. Deltagarantalet var varierande, mellan två till 20 st. per tillfälle. Verksamhetsledaren har regelbundet träffat kommunernas ledning under år 2013 och kommunerna har kunnat ta ställning till strategin.

Styrelsen behandlade de sista versionerna av strategin den 20.3.2014, den 14.4.2014 och fattade beslut om strategin på sitt möte den 22.5.2014.

Konkluderat:

För programskrivningen har man hört olika referensgrupper (kommuner, föreningar, landsbygdsombud, ELY-centralens representanter m.m.). Öppenheten och deltagande har varit den viktigaste ledtråden för processen. Styrelsen har väglett personalen regelbundet genom att strategifrågor har dryftats regelbundet under senaste åren, samt att styrelsens arbetsgrupp har arbetat fram text tillsammans med personalen vid olika tillfällen.

Bilaga D Sammanjämningsavtal

AVTAL MELLAN NTM-CENTRALEN I EGENTLIGA FINLAND OCH LEADER-GRUPPERNA I EGENTLIGA FINLAND OM SAMARBETE VID VERKSTÄLLENDE AV PROGRAMPERIODEN 2014–2020

1. Allmänt

I Egentliga Finland genomförs programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020 i hela landskapet av NTM-centralen och lokalt av Leader-grupperna på deras egna verksamhetsområden. Med detta samarbetsavtal avtalas och definieras NTM-centralens och Leader-gruppernas viktigaste gemensamma åtgärder för att programmet ska genomföras på ett effektivt och kundvänligt sätt.

Riktlinjerna i avtalets 3:e och 4:e kapitel gäller de insatser som finansieras på Egentliga Finlands NTM-centrals verksamhetsområde.

2. Fastställande av områden på vilka företagsstöd beviljas

NTM-centralen i Egentliga Finland och Leader-grupperna har kommit överens om gemensamma riktlinjer, genom vilka företagsstöden styrs till landsbygdsområdet i överensstämmelse med landsbygdsprogrammet. Som landsbygdsområde i Egentliga Finland fastställs hela Egentliga Finland förutom stadstätorts- och industriområdena i Nådendal, Reso, Åbo, Lundo, S:t Karins och Salo (närmare områdesavgränsningar gällande Åbo- och Saloregionen finns i kartbilaga 1 och 2). Leader-grupperna finansierar allmännyttiga projekt och samarbetsprojekt på sitt eget, med kommunerna överenskomna verksamhetsområde.

I samarbetsprojekt för företag och organisationer, bl.a. för att främja samarbetet mellan stad och landsbygd, kan också delta företag och aktörer som finns innanför de avgränsade stadsområdena. Avvikande från den ovan nämnda avgränsningen kan stöd beviljas på hela Egentliga Finlands landsbygdsområde till små och medelstora företag som bedriver första gradens förädling av livsmedel.

3. Sammanjämknig av företagsstöd, utvecklingsprojekt och allmännyttiga investeringsprojekt

Aktionsgrupperna och NTM-centralen kan använda alla projektfinansieringsformer både för allmännyttiga projekt och för företagsstöd.

NTM-centralen finansierar i regel sådana allmännyttiga projekt för utveckling av näringslivet som antingen omfattar hela Egentliga Finland eller är gemensamma för flera landskap samt därutöver också projekt som är viktiga för det egna landskapets utveckling, t.ex. regionala projekt. Aktionsgrupperna finansierar i regel projekt som omfattar deras eget område eller flera aktionsgruppers områden och i vilka andelen offentligt stöd är mindre än 180 000 euro.

NTM-centralens målgrupp är särskilt mikroföretag som sysselsätter mindre än 10 årsverken samt när det gäller vidareförädling av jordbruksprodukter också små och medelstora företags investerings- och utvecklingsprojekt. Inom gränserna för de anvisade medlen kan stöd också beviljas för investeringar och utvecklingsinsatser vid andra små företag som sysselsätter 10–49 årsverken. Leader-grupperna riktar sig särskilt till företag som sysselsätter 1–5 årsverken och företag som inleder sin verksamhet.

4. Urvalskriterier och regionala riktlinjer för beviljande av finansiering till företag på landsbygden

Urvalsförfattande i ELY-centralerna grundar sig på gemensamma och riksomfattande urvalskriterier.

Leader-grupperna har var och en utarbetat sina egna urvalskriterier för att kunna göra finansieringsval utifrån de lokala strategierna. Om urvalskriterierna beslutar respektive Leader-grupps styrelsen.

När Leader-grupperna gör sina finansieringsval beaktar de urvalskriterierna och riktlinjerna i det regionala landsbygdsprogrammet, men dessa är som sådana inte nödvändigtvis bindande för Leader-gruppernas beslutsfattande.

Om de regionala och lokala riktlinjerna ändras, informerar parterna varandra om det redan i beredningsskedet. I det fallet bör även stödansökarna få tydlig information om förändringarna.

5. Information

I Egentliga-Finland tas i bruk goda verksamhetsmodeller för gemensam information som tillämpats runt om i landet under programperioden 2007–2013 (t.ex. ett gemensamt informationsprojekt). I informationen beaktas att området är tvåspråkigt.

Inom den rådgivning och information som hänför sig till finansieringen eftersträvas högklassig service och enhetlig information. För kundinformationen svarar alltid den som beviljat finansieringen (NTM-centralen eller en Leader-grupp). Gemensamma utbildnings- och informationsevenemang ordnas särskilt i början av programperioden, då informationsbehovet är som störst (den nya periodens författningar/urvalskriterier/riktlinjer, elektronisk stödansökan m.m.).

6. Annan gemensam verksamhet

NTM-centralen ordnar regelbundet gemensamma möten med Leader-gruppernas personal och de personer som handlägger Leader-finansieringen på NTM-centralen. Avsikten med de gemensamma mötena är gå genom och förbättra de gemensamma processerna och att säkra informationsutbytet. Det ordnas åtminstone fyra möten varje år.

Leader-gruppernas kontaktperson på NTM-centralen deltar i mån av möjlighet också i Leader-gruppernas styrelsemöten som sakkunnigmedlem.

7. Ändring av avtalet och avtalets giltighet

Samarbetsformerna och de olika avtalspunkterna samt avtalets utfall granskas varje år på NTM-centralens och Leader-gruppernas gemensamma möten. Avtalet kan ändras, om parterna har en gemensam syn på saken.

Avtalet gäller fram till att verkställandet av programperioden 2014–2020 upphör.

Avtalet är undertecknat i Åbo den 12.1.2015 och finns med underteckningar till påseende på Ely-centralen och i Leader-kontoret.

Bilaga E Faktaruta

Faktaruta I samma båt – samassa veneessä

- Leader-aktionsgruppen I samma båt – samassa veneessä är grundad år 1996. Gruppen har varit med och genomfört Leader i Åbo skärgård inom tre st. EU-programperioder: 1996-1999, 2000-2006 och 2007-2013.
- Föreningens målsättning är att utgående från skärgårdsbornas egna värderingar och behov verka för att bevara den lokala servicen och de lokala arbetsplatserna, minska arbetslösheten, verka för att utveckla de allmänna förutsättningarna för service, kunnande och sysselsättning, samt befrämja och utveckla den lokala befolkningens och besökarnas trygghet och trivsel i enlighet med principerna om hållbar utveckling.
- Föreningen har en styrelse som är vad enligt trepartsprincipen. I styrelsen sitter 9 ordinarie medlemmar och 9 personliga suppleanter.
- Föreningen har 58 medlemmar i sitt register (juni/2014).
- Föreningen har sitt kontor i Pargas. Föreningens personal sköter löpande administration, aktivering, rådgivning, och rapportering som hör till en Leader-grupp. Föreningen har även erfarenhet av ett flertal egna projekt.
- Föreningen fungerar på två språk, finska och svenska.
- I samma båt – samassa veneessä är en etablerad utvecklingsaktör inom Åbo skärgård och har gjort Leader känt på området

Bilaga F Karta

Karta över området

Till vårt område hör Gustavs kommun (**Kustavi**), Kimitoöns kommun (**Kemiönsaari**) och Pargas stad (**Parainen**) i sin helhet.

Bilaga G Stadgar, föreningsregisterutdrag och styrelsens trepartsprincip

Stadgarna finns med som pdf-version. **Bilaga G 1.**

Föreningsregisterutdraget finns med som pdf-version. **Bilaga G 2**

Styrelsens trepartsprincip enligt styrelsesammansättningen år 2014 finns med som pdf-version. **Bilaga G 3**

Bilaga H Kommunernas deltagande i finansieringen

Gustavs kommuns beslut att delta i kommunfinansieringen finns med som pdf-version. **Bilaga H 1**

Kimitoöns kommuns beslut att delta i kommunfinansieringen finns med som pdf-version. **Bilaga H 2**

Pargas stads beslut att delta i kommunfinansieringen finns med som pdf-version. **Bilaga H 3**